

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΣΤΟ ΝΕΟ

ΜΑΝΟΣ ΔΑΝΕΖΗΣ,

επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Επισημάνσεις

Ένα πρόπλασμα του προηγούμενου κειμένου είχε δημοσιευθεί στην εφημερίδα "Επικαιρότητα" στις 14 Σεπτεμβρίου 1990.

Το μεγαλύτερο μέρος του προηγούμενου κειμένου είχε δημοσιευθεί στο τεύχος Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 1990 στο περιοδικό "Σοσιαλιστική Θεωρία και Πράξη" υπό τον τίτλο "Πολιτική Οργάνωση και Κοινωνία".

Το σύνολο του κειμένου είχε αποσταλεί σαν

εισήγηση στον τότε πρωθυπουργό και Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Ανδρέα Παπανδρέου, πριν την Πανελλήνια Οργανωτική Συνδιάσκεψη η οποία είχε αναγγελθεί για τις 6-7-8 Ιουλίου 1995.

Το σύνολο του κειμένου έχει κατατεθεί σαν εισήγηση (πρόταση διαλόγου) πριν ένα χρόνο στα πλαίσια συνεδριάσεων του ΙΣΤΑΜΕ (Ιδρυμα Ανδρέα Παπανδρέου)

Μια πρόταση για την επανίδρυση των κομμάτων

Επισημάνσεις

Ένα πρόπλασμα του προηγούμενου κειμένου είχε δημοσιευθεί στην εφημερίδα «Επικαιρότητα» στις 14 Σεπτεμβρίου 1990.

Το μεγαλύτερο μέρος του προηγούμενου κειμένου είχε δημοσιευθεί στο τεύχος Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 1990 στο περιοδικό «Σοσιαλιστική Θεωρία και Πράξη υπό τον τίτλο «Πολιτική Οργάνωση και Κοινωνία».

Το σύνολο του κειμένου είχε αποσταλεί σαν εισήγηση στον τότε πρωθυπουργό και Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Ανδρέα Παπανδρέου, πριν την Πανελλήνια Οργανωτική Συνδιάσκεψη η οποία είχε αναγγελθεί για τις 6-7-8 Ιουλίου 1995.

Το σύνολο του κειμένου έχει κατατεθεί σαν εισήγηση (πρόταση διαλόγου) πριν ένα χρόνο στα πλαίσια συνεδριάσεων του ΙΣΤΑΜΕ (Ίδρυμα Ανδρέα Παπανδρέου)

Το πρόβλημα της ανάπτυξης των πολιτικών σχηματισμών

Ένα από τα βασικότερα αίτια της αποσάθρωσης των οργανωτικών δομών των πολιτικών σχηματισμών την περίοδο της μετάβασης που διανύουμε, είναι η ραγδαία απομαζικοποίηση της κοινωνίας, που έχει σαν αποτέλεσμα την αποδυνάμωση, πολιτικά και ποσοτικά, της δυνατότητας σχεδιασμού και κοινωνικής παρέμβασης των κομμάτων.

Αυτό που θα πρέπει να αντιληφθούμε έγκαιρα είναι ότι τα παρατηρούμενα φαινόμενα, δεν είναι συνηθισμένες εκφράσεις της κοινωνικής δομής που μέχρι σήμερα κυριαρχούσε και ως εκ τούτου γνωρίζαμε να διαχειριζόμαστε. Η έντονη, φαινομενικά, απραξία και σύγχυση της κοινωνίας των πολιτών είναι αποτέλεσμα ενός δραματικού κοινωνικού "σοκ", μπροστά στη θυελλώδη επιτάχυνση της εξέλιξης των ιστορικών μεταλλαγών, που οδηγούν πρωτογενώς στη διάλυση των συγκεντρωτικών δομών οργάνωσης των κομμάτων και δευτερογενώς στην ανάπτυξη της ανάγκης μιας πολύμορφης έως εξατομικευμένης έκφρασης.

Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού είναι, ότι γίνεται αδύνατη η αντιμετώπιση του όποιου οργανωτικού προβλήματος, μέσω μοντέλων και πρακτικών μιας ιστορικής, κοινωνικά, περιόδου που έχει φθάσει πλέον στη δύση της.

Αυτό όμως που θα πρέπει αρχικά να συνειδητοποιήσουν αυτοί που φιλοδοξούν να εκσυγχρονίσουν τις δομές των κομμάτων τους είναι ότι αυτά, λαμβανομένης υπ' όψιν της σύγχρονης Ελληνικής και διεθνούς πραγματικότητας, δεν μπορούν να ανασυγκροτηθούν με βάση ψευδεπίγραφα πολιτικά ρεύματα που δήθεν μορφοποιούνται στους κόλπους των ηγετικών τους ομάδων.

Βασικός πλέον παράγοντας ανάπτυξης μιας επιτυχημένης οργανωτικής δομής στα πλαίσια ενός πολιτικού σχήματος είναι, η επαρκής συνειδητοποίηση της ταυτότητας των επάλληλων και παράλληλων κοινωνικών ρευμάτων που διαμορφώνονται στη βάση του κοινωνικού ιστού, που υποτίθεται πως ο πολιτικός σχηματισμός, πρέπει να αγκαλιάσει και εκφράσει.

Η Νέα Αριστερή Οργανωτική Πρόταση, που ίσως τολμήσουν κάποιοι πολιτικοί σχηματισμοί να αναπτύξουν, αν απευθύνεται αληθινά προς την κοινωνία και δεν καλύπτει απλά την πρόσκαιρη πολιτική σκοπιμότητα, θα πρέπει να ικανοποιεί και να εκφράζει τις αναγκαιότητες όλων των υπαρκτών ρευμάτων που διαμορφώνονται μέσα στη λαίλαπα των σύγχρονων κοινωνικών μεταλλαγών.

Μέσα στη Νέα Κοινωνική κατάσταση που διαμορφώνεται όμως γύρω μας, μπορούμε να διακρίνουμε τις επόμενες τρεις κυρίαρχες κοινωνικές εκφράσεις ή αναγκαιότητες.

Μαζικοποιημένη Έκφραση

Στο κοινωνικό αυτό ρεύμα, εντάσσονται πολίτες που, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, βρίσκονται δυναμικά προσκολλημένοι στις δομές της κοινωνίας που βιώναμε μέχρι χθές και τις μεθόδους οργάνωσης που αυτή προτείνει. Σαν άτομα οι πολίτες αυτοί, μπορεί να διαθέτουν, ή όχι, ισχυρά τυπικά προσόντα. Αυτό, όμως, που τους χαρακτηρίζει είναι ο έντονος κοινωνικός φόβος της αυτοτελούς και προσωπικής έκφρασης και δράσης. Μέσα στα πλαίσια μιας μαζικοποιημένης κοινωνικής ενότητας, νιώθουν την ασφάλεια της πρωτογενούς μήτρας και βιώνουν τις μικρές χαρές μιας υποτυπώδους κοινωνικής προβολής και καταξίωσης, αναγκαίες παραμέτρους ψυχικής ισορροπίας στα πλαίσια της άξενης κοινωνίας που ζουν.

Η ψευδαίσθηση μιας κοινωνικής ισότητας που δημιουργείται μέσω πλαστών δημοκρατικών διαδικασιών, δίνει αρκετές ευκαιρίες σε όλους, άσχετα ποιοτικού ή ποσοτικού περιεχομένου, για μια κοινωνική ανέλιξη μέσα σε ένα προκαθορισμένο σύστημα ελαστικών αξιών, που εύκολα προσαρμόζονται στις ανάγκες των κοινωνικών και πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Η χαρακτηριστική πλάνη που δημιουργείται είναι ότι όλοι έχουν ισοδύναμη γνώμη, άποψη και ψήφο επί παντός επιστητού, ακόμα και για θέματα που δεν κατέχουν, ή «πονηρά ενημερώνονται» λίγες μόλις στιγμές πριν τις «διαδικασίες» λήψης αποφάσεων.

Σημαία της λογικής αυτής είναι «η κοινή ανθρώπινη λογική» η οποία, κατά την άποψή τους μπορεί να δώσει λύση από τα οικονομικά προβλήματα του Κράτους, μέχρι τα θέματα παραγωγικότητας, εισαγωγής υψηλής τεχνολογίας ή της εθνικής εξωτερικής πολιτικής.

